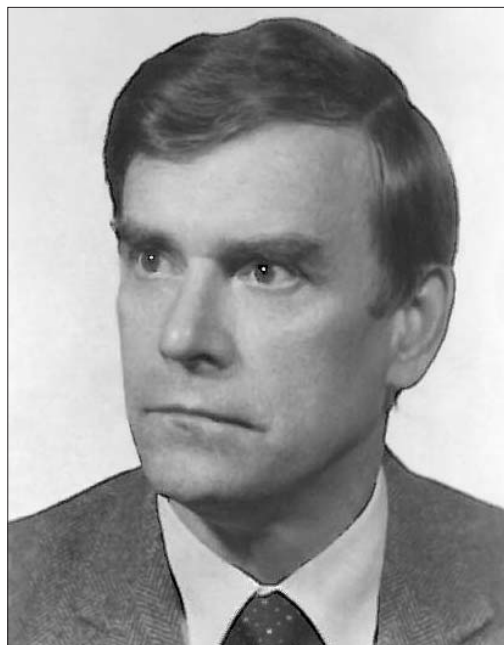

POŻEGNANIA

Jerzy Fortuna 1934–2016

Jerzy Fortuna urodził się 11.09.1934 r. w Rzochowie – dawnym mieście, a obecnie osiedlu Mielca w województwie podkarpackim. Rodzice – Stanisław (żołnierz Korpusu Ochrony Pogranicza) i Janina Fortuna zmarli rok później, a wychowaniem osieroconego dziecka zajęła się rodzina. W 1951 r. Jerzy Fortuna zdał egzamin maturalny w III Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Mickiewicza w Tarnowie, a następnie został przyjęty na pierwszy rok studiów na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Studia ukończył w 1956 r., uzyskując dyplom magistra inżyniera geologii ze specjalizacją w zakresie geologii i poszukiwania złóż surowców skalnych. W tym samym roku ożenił się z Anną Czekanowską, również geologiem i koleżanką ze studiów. Na podstawie obowiązującego wówczas nakazu pracy przenieśli się na Śląsk – zamieszkali w Tychach, w 1957 r. został zatrudniony w Biurze Dokumentacji Geologicznej Górnictwa Węglowego w Katowicach. W wyniku kilkakrotnych reorganizacji biuro zmieniło nazwę na Katowickie Przedsiębiorstwo Geologiczne, a następnie na Przedsiębiorstwo Geologiczne w Katowicach-Wełnowcu. Jerzy Fortuna awansował na kolejne stanowiska – począwszy od geologa w Dziale Dokumentacji Złóż Węgla, starszego geologa w Dziale Opracowań Podstawowych, starszego specjalisty merytorycznego w Dziale Studiów i Projektów oraz weryfikatora i starszego weryfikatora w Dziale Weryfikacji. W listopadzie 1972 r. został służbowo przeniesiony do Zjednoczenia Przedsiębiorstw Geologicznych (ZPG) w Katowicach, tam podjął pracę jako główny specjalista w Wydziale Geologicznym, a następnie naczelnik Wydziału Geologicznego i Eksportu Usług Geologicznych. W kwietniu 1976 r. ZPG uległo likwidacji, a Jerzego Fortunę na krótko przydzielono do pracy w Kombinacie Geologicznym „Południe”, gdzie zajmował stanowisko kierownika Działu Nadzoru i Koordynacji Badań Geologicznych. Ponownym przeniesieniem służbowym, w maju tego samego roku, został skierowany do Warszawy. Podjął pracę w Centralnym Urzędzie Geologicznym w Departamencie Badań Geologicznych i Koordynacji na stanowisku głównego specjalisty ds. surowców chemicznych i kartografii, a od kwietnia 1980 r. wicedyrektora tego departamentu. W ramach swoich obowiązków uczestniczył w inspekcjach prac poszukiwawczych: w Wenezueli w grudniu 1978 r. – weryfikacja dokumentacji geologicznej złoża węgla Santo Domingo, stan Táchira; w Algierii – inspekcja grupy „Eglab”, która prowadziła rekonesansowe prace poszukiwawcze w masywie Aghlab na terytorium południowo-zachodniej Algierii; marzec 1979 r. – ocena wyników prac prowadzonych przez grupę Mezarif przy inwentaryzacji złóż węgla kamiennego; listopad 1981 r. i maj–czerwiec 1983 r. – weryfikacja stanu i jakości prac geologicznych realizowanych na złożu węgla kamiennego Tahar Ovali. Jednocześnie w okresie maj–wrzesień 1977 r. Jerzy Fortuna był członkiem Zespołu Koordynacyjno-Kierowniczego ds.

Ryc. 1. Jerzy Fortuna. Fot. z arch. PIG-PIB

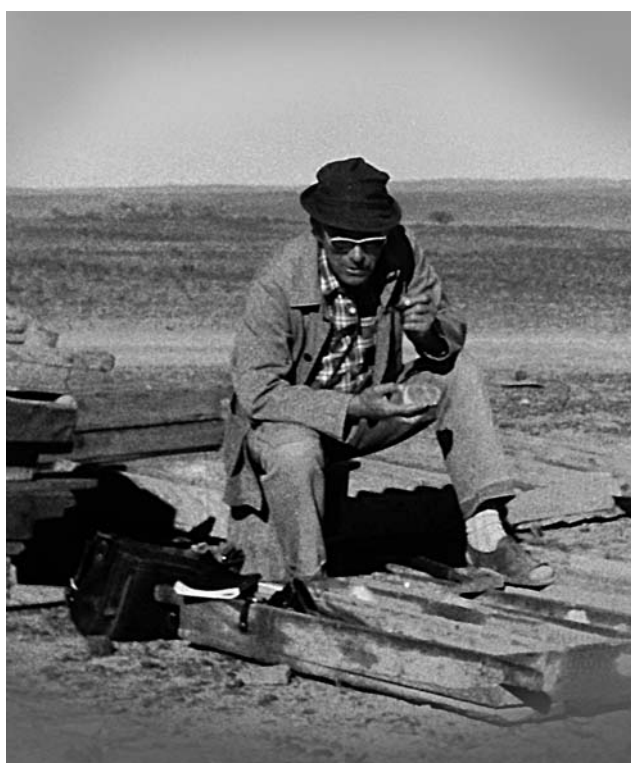
Kartografii Geologicznej w Instytucie Geologicznym. W kwietniu 1978 r. na mocy zarządzenia dyrektora instytutu został powołany do Zespołu Koordynacyjno-Kierowniczego ds. Szczegółowej Mapy Polski. Po likwidacji Centralnego Urzędu Geologicznego, w marcu 1986 r. Jerzy Fortuna rozpoczął pracę w Instytucie Geologicznym w Zakładzie Zdjęć i Map Geologicznych i po dwóch tygodniach objął stanowisko głównego koordynatora „Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski” (SMGP) w skali 1 : 50 000, najważniejszego przedsięwzięcia kartograficznego w naszym kraju. W 1986 r. został powołany na członka Zespołu ds. Koordynacji i Oceny Realizacji Grupy Celów Dotyczących Zagospodarowania Surowców Mineralnych z Dna Bałtyku w ramach Centralnego Programu Badawczo-Rozwojowego nr 10.11: „Wykorzystanie mórz i oceanów”. W lutym 1987 r. Ministerstwo Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych (ówczesny organ nadzorujący instytut) zaakceptowało plan koordynacyjny SMGP oraz tryb postępowania w zakresie zatwierdzania projektów badań, realizacji, odbioru i finansowania arkuszy mapy, a także obowiązki głównego koordynatora. Od tego momentu Jerzy Fortuna w pełni zaangażował się w niezwykle odpowiedzialną, ale czasami niewdzięczną rolę. Był egzekutorem oraz mediatorem, zmagając się z autorami, redaktorami i podwykonawcami tego ogromnego przedsięwzięcia, które obejmowało 1085 arkuszy mapy. Przerwą od wykonywania tych obowiązków był jego udział (marzec 1989 r.–lipiec 1990 r.) w Dwustronnej Polsko-Mongolskiej Ekspedycji Geologicznej, która prowadziła badania w rejonie złoża pierwiastków ziem rzadkich Ługijn Goł. Pełnił tam

Ryc. 2. Algieria, rejon Sfaia, grudzień 1981 r. Jerzy Fortuna wraz z miejscowym kierowcą

Ryc. 3. Mongolia, Ługijn Goł, 1989 r. Huczne świętowanie czwartego kilometra odwiertów. Od lewej: M.H. Oleksiak, W. Jórczak, J. Fortuna, N.N., Z. Żółtowski, J. Uberna (kierownik kontraktu), M. Boryślawski

Ryc. 4. Mongolia, Ługijn Goł, 1989 r. Codziennosc – żmudne opisywanie rdzeni. Fot. 2–4 ze zbiorów rodzinnych B. Fortuny-Antoszkiewicz

obowiązki starszego geologa, podczas prac polowych odpowiadał za opisanie materiału pozyskanego w wierceniach. W grudniu 1992 r. Jerzy Fortuna objął w instytucie funkcję zastępcy kierownika Zespołu Kartografii Geologicznej i Teledetekcji, nadal pełniąc obowiązki koordynatora SMGP. Jego zaangażowanie w sprawy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski było tak duże, że miał w pamięci wszystkie informacje dotyczące opracowanych i planowanych do realizacji arkuszy SMGP. W październiku 1994 r. minister ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnictwa powołał Jerzego Fortunę na stanowisko sekretarza Komisji ds. Opracowań Kartograficznych. W maju

1995 r. przeszedł na wcześniejszą emeryturę, pracując intensywnie 43 lata. Niezmiennie pozostawał w stałym kontakcie z Państwowym Instytutem Geologicznym i środowiskiem geologów.

Jerzy Fortuna był autorem wielu opracowań, np.: „Krótka ocena geologiczna i techniczna węgla ekwadorskich” (1980); „Analiza i redakcja kryteriów bilansowości dla podmorskich złóż kruszywa naturalnego w polskim obszarze morskim Bałtyku z punktu widzenia przepisów prawa geologicznego” (1987); „Stan i perspektywy opracowania Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1 : 50 000”; „Koreferaty do dokumentacji geologicznych złóż węgla kamiennego” (rejonu Sumina – 1973, Suszec – 1974, Ornontowice – 1975, KWK „Wałbrzych” – 1975, KWK „Szczygłowie” – 1976, „Kolechowice II” – 1978). Napisał również „Opinie do projektów badań geologicznych złóż surowców ilastych” (Przylep-Zaborsko – 1973, Lębork-Nowa Wieś – 1975). Był współautorem podręcznika dla techników geologicznych: „Kartografia geologiczna” pod red. W. Słowańskiego (cz. IV, Wyd. Geol., rozdz. „Projektowanie i dokumentowanie prac i badań geologicznych”, Warszawa 1990).

Uczestniczył w konferencjach i posiedzeniach specjalistów, m.in. Spišská Nová Ves, wrzesień 1974 r. (zapoznanie się z zagadnieniami reprezentatywności wyników geologicznych i zasadami opróbowania złóż kopalni stałych); Praga, czerwiec 1978 r. (opracowanie zaleceń w zakresie kryteriów i metodyki prognozowania mineralizacji fluorytu i barytu w strefach rozwoju postorogenicznego magnetyzmu i w obszarach aktywizacji tektoniczno-magmowej); Ułan Bator, sierpień 1978 r. (posiedzenie Rady Pełnomocników Międzynarodowej Ekspedycji Geologicznej). Był osobą bezpartyjną, członkiem NOT.

Jerzy Fortuna zmarł 5 marca 2016 r., a dzień wcześniej jego żona Anna, osierocili dwie córki. Wiadomość ta zasmutowała wszystkich, którzy go znali i zapamiętali jako pracowitego, sympatycznego, taktownego i kulturalnego człowieka.

Halina Urban & Beata Fortuna-Antoszkiewicz